

Ének-zene – 9. évfolyam

A magyar népzene rétegei

- A magyar népzene stíluscsoportjai, stiláris jegyek megfogalmazása.
 - Beszélgetés az első népdalgyűjtésekről, népdalgyűjtőkről.
 - I. Ütempáros gyermekdalok
 - II. Régi stílus
 - Ereszkedő ötfokú dallam
 - Sirató
 - Zsoltározó
 - Népballada,
 - Szokásdallamok - jeles napok, ünnepnapok, ünnepkörök a magyar népzeneben.
 - III. Új stílus
 - IV. Vegyes osztály
Szokásdallamok
- Népi hangszerek jellemzése: duda, citera, cimbalom, tekerő, népi zenekar.
 - 15-20 tematikus magyar népdal megtanulása
 - A népdalok elemzése - szerkezete, formája, hangsora, hangkészlete, előadásmódja, stílusa, parlando – rubato, tempo giusto előadásmódok.

A zene kezdetei – bevezetés a zenetörténetbe

- A zene szerepére az ókor nagy kultúráiban.
- Énekes szemelvények a görög zene.

A középkor zenéje

- A gregorián dallamkincs. A gregorián dallamkincs eredete, jellemzői. A gregorián ének műfajai.
- A gregorián és a zsoltározó típusú magyar népdal.
- Gregorián énekes szemelvények.
- A trubadúr líra kialakulása, jellemzői, terjedése, szerzői, betiltása, zenei továbbélése. (Orff: Carmina Burana)
- Moniot D'Arras: Nyári ének.
- A többszólamúság kialakulása és műfajai. Kánon, orgánum, Fornsete: Nyár kánon.
- A gregorián és a zsoltározó típusú magyar népdal. Gregorián énekes szemelvények.
- A trubadúr líra kialakulása, jellemzői, terjedése, szerzői, betiltása, zenei továbbélése.

- Moniot D'Arras: Nyári ének.
- A többszólamúság kialakulása és műfajai. Kánon, orgánium, Fornsete: Nyár kánon.

A reneszánsz zenéje

- Általános stílusjegyek megfogalmazása
- **A reneszánsz zene műfajai – a mise, motetta és a madrigál.**
- Az *a capella* stílus
- A reneszánsz szerkesztésmódok tudatosítása, felismerése közismert korabeli kórusművek alapján
- A reneszánsz kiemelkedő szerzői - Dufay, Josquin, Monteverdi, Palestrina, Lassus.
- A magyar reneszánsz - általános jellemzés.
- Zene Mátyás király udvarából.
- Tinódi L. Sebestyén és a históriás ének.
- Bakfark Bálint, az első név szerint is ismert magyar muzsikus Európában - a magyar hangszeres reneszánsz zene virtuóza.
- A históriás ének
- A hant
- Ungaresca
- Énekes szemelvények a reneszánsz korból.

A barokk kor zenéje

- A barokk muzsika általános jellemzői, stílusjegyei.
- A barokk új zenei műfajai. Monteverdi és az olasz opera megszületése.
- Az oratórium
- G.F. Handel és a concerto és a concerto grosso. G.F. Händel: A Messiás
- J. S. Bach élete és munkássága.
- A barokk passió és a kantáta.
- A barokk táncok jellegzetességei – a szvit és a rondeau. Bach: h-moll szvit.
- A concerto jellegzetességei, típusai. A continuo és a vonóskar.
- A barokk orgonazene jellegzetességei.
- A prelúdium és a fúga, a fantázia és a toccata.
- Vivaldi: A négy évszak.
- Purcell: Dido és Aeneas.
- Bach: Máté passió

Virágénekek saját válogatásban Kollégiumok zenéje

Dalok a Vietorisz-kódexből, Kájoni kódexből

Ének-zene – 10. évfolyam

A bécsi klasszicizmus

Stílusjegyek, műfajok és zeneszerzők

A bécsi klasszicista stílus általános jellemzése, társadalmi történelmi háttere.

Joseph Haydn élete és munkássága

- A szonátaforma
- A versenymű
- Hangerőre vonatkozó előadási jelek ismétlése: pp, p, mp, mf, f, ff crescendo és decrescendo. A fokozatos hangerőváltás. Crescendo – decrescendo, stb
- A klasszicizmus új műfajai: a szimfónia, a vonósnégyes
- A klasszikus kamaramuzsika
- A szonátaforma, a szonáta és a szimfónia műfaja.
- A szimfonikus zenekar hangszerei.

Mozart élete és munkássága.

- A zongoraverseny.
- Mozart operái.
- Mozart kamarazenéje és szimfóniái.
- Énekes szemelvények Mozart műveiből.
- Mozart: Requiem.

Beethoven élete és munkássága

- Beethoven szimfóniái

A magyar nemzeti romantika!

- Nemzeti táncok
- A magyar nemzeti opera
- A népies műdal
- Bihari, Rózsavölgyi, Lavotta, Csermák táncdallamai
- A verbunkos stílus hatása a műzenére – Liszt, Erkel, Haydn, Beethoven, Brahms, Kodály
- Nemzeti táncok
- Erkel: Bánk bán

Az európai romantika

- Romantikus nagyopera

- A romantikus dal, illetve dalciklus.
- Programzene - a szimfonikus költemény
- A hangszeres karakterdarab szerepe Liszt Ferenc és F. Chopin művészetében.
- B. Smetana: A Moldva.
- Énekes szemelvények a romantika nagymestereitől - F. Mendelssohn és J. Brahms, R. Schumann, F. Schubert
- P. Csajkovszkij színpadi művei és szimfóniái.
- Az orosz ötök törekvései.
- M. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei.
- G. Verdi a romantikus olasz opera nagymestere.
- R. Wagner operái.
- A nemzeti opera szerepe a romantika zenéjében.
- A késő romantika zenéje – A. Dvořak szimfóniái.
- G. Puccini - a századforduló kimagasló operaszerzője.

A századforduló zenéje

- XX. századi zenei irányzatok: impresszionizmus, expresszionizmus, neobarokk, neoklasszicizmus, folklorizmus, dodekafónia
- Pentatónia és egészhangúság
- C. Debussy és M. Ravel munkássága, a zenei impresszionizmus
- Debussy: A tenger.
- M. Ravel: Bolero.

A XX. század magyar zenéje

- Kodály Zoltán élete és munkássága.
- Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus.
- Galántai táncok.
- Bartók Béla élete és munkássága.
- Bartók kórusművei.
- A Kékszakállú Herceg vára
- Cantata profana